

Onderweg naar een vernieuwd toekomstbestendig zwemaanbod in Deurne

Deurne, 20 juli 2020

Robin Geritan (extern projectleider)

& Diana Derkx (beleidsontwikkelaar samenleving – gemeente Deurne)

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

- 1.1 Aanleiding 4
- 1.2 Opdracht 4
- 1.3 Geconsulteerde personen 4
- 1.4 Documenten 5

2 Een inventarisatie 6

- 2.1 Inleiding 6
- 2.2 Interne inventarisatie 6
 - 2.2.1 Huidig productaanbod 6
 - 2.2.2 Activiteiten en gebruik 6
 - 2.2.3 Verzorgingsgebied 7
 - 2.2.4 Capaciteit en animo 7
- 2.3 Externe inventarisaties 8
 - 2.3.1 Demografische ontwikkelingen 8
 - 2.3.2 Trends en ontwikkelingen 9
 - 2.3.3 Concurrerende zwembaden 10

3 Interviews 11

- 3.1 Inleiding 11
- 3.2 Interview met Laco 11
- 3.3 Interviews met zwemverenigingen DZT en DWV 12

4 Behoeftes en ontwikkelingsrichtingen 13

- 4.1 Inleiding 13
- 4.2 Wensen bij overdekt zwembad 13
 - 4.2.1 Behoeften aan zwemsport 13
 - 4.2.2 Behoeften aan recreatief zwemmen 15
 - 4.2.3 Behoeften aan doelgroepactiviteiten 15
 - 4.2.4 Behoeften aan zwemlessen 16
- 4.3 Zwembad voor overdekt zwemmen 16
- 4.4 Wensen bij openlucht zwembad 17
- 4.5 Ontwikkelingsrichtingen 17
 - 4.5.1 Doorgaan met het huidige zwembad 17
 - 4.5.2 Nieuwbouw op de huidige locatie 17
 - 4.5.3 Nieuwbouw op locatie elders 18
- 4.6 Programma van Wensen 19
- 4.7 Overige 19

5 Uitwerking van scenario's 21

- 5.1 Inleiding 21
- 5.2 Functionele beschrijving 21
 - 5.2.1 Doorgaan met het huidige zwembad 21
 - 5.2.2 Nieuwbouw op huidige locatie of elders 22
- 5.3 Maatschappelijke consequenties 22
 - 5.3.1 Kwalitatief 22
 - 5.3.2 Kwantitatief 23

5.4 Financiële consequenties 23

5.4.1 Investeringskosten 23

5.4.2 Structurele kosten 24

Bijlagen

1a Activiteiten en ledentallen

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De gemeente Deurne heeft per 1 september 1993 beheer, exploitatie en onderhoud van zwembad De Wiemel in handen gelegd van zwembadexploitant Laco. Dit, op basis van een privatiseringsovereenkomst met een looptijd van 20 jaar. Gedurende deze 20 jaar heeft de gemeente Deurne jaarlijks een financiële bijdrage aan Laco verstrekt om de verlieslatende activiteiten financieel te compenseren en om het zwembad gedurende deze 20 jaar te onderhouden.

De gemeente Deurne heeft daarnaast per 1 september 1993 het zwembad met de omliggende grond aan Laco in erfpacht gegeven, met daarbij het recht van koop voor fl. 1,- na 20 jaar. Laco heeft in 2013 van dit recht gebruik gemaakt en de eigendom van het zwembad en de grond overgenomen. Na 2013 heeft Laco het zwembad geëxploiteerd en onderhouden op basis van een subsidierelatie.

In 2016 heeft Laco aan de gemeente Deurne kenbaar gemaakt dat het bedrijf het zwembad niet kon blijven exploiteren vanwege een hogere onderhoudsbehoefte en hogere onderhoudskosten. Daarnaast liep de animo voor het fitnesscentrum terug, wat ook een negatief effect teweegbracht op het exploitatieresultaat van het zwembad. Bij onderzoek en overleg tussen Laco, de gemeente Deurne en de zwemverenigingen DWV en DZT is naar een oplossing hiervoor gezocht en uiteindelijk is een tijdelijke oplossing gevonden. De gemeenteraad heeft bij het college van Burgemeester en Wethouders aangedrongen op plannen voor een structurele oplossing. Dit rapport gaat hierop in.

De gemeenteraad heeft op 18 september 2018 besloten om:

1. een zwemvoorziening voor Deurne te behouden door het in stand houden van zwembad De Wiemel als lokale zwemvoorziening;
2. Laco Deurne de komende vijf jaar een exploitatiesubsidie van € 245.000 te verstrekken, waarvan € 215.000 jaarlijks geïndexeerd;
3. het college op te dragen dat bij de uitwerking van de subsidiebeschikking wordt vastgelegd dat de subsidieontvanger gemaakte afspraken nakomt;
4. het college op te dragen om tijdig en ruimschoots voor 2023 te komen met plannen voor de lange termijn om een zwemvoorziening voor Deurne te waarborgen.

Dit rapport sluit aan op punt 4. Uitwerking verloopt via onderstaande opdrachtformulering.

1.2. Opdracht

Werk een plan uit voor de lange termijn om een zwemvoorziening voor Deurne te waarborgen. Houdt hierbij rekening met verschillende mogelijke scenario's. Baseer deze scenario's op het huidige en in de toekomst verwachte zwembadgebruik. Betrek hierbij de zwemverenigingen DWV en DZT, Exploitanten, waaronder tenminste Laco, houdt ook rekening met actuele ontwikkelingen en trends op het gebied van vrijetijdsbesteding.

1.3. Geconsulteerde organisaties

Bij dit onderzoek zijn verschillende personen geconsulteerd. De namen zijn in dit rapport niet opgenomen, wel de betreffende organisaties.

- Exploitant Laco.
- Deurnese Zwemvereniging Triton;
- Deurnese Watervrienden;
- ORO, levert zorg in de Peelregio. Hun locatie in Deurne bevat een klein zwembad, dat wordt gebruikt voor therapeutische activiteiten voor hun cliënten.

- Diverse gemeentes in Nederland die een vergelijkbaar traject naar een toekomstige zwemvoorziening hebben doorlopen.

1.4. Documenten

Bij deze notitie zijn onder andere de verschillende onderzoeksrapporten betrokken, waaronder:

- Capaciteitsonderzoek binnen- en buitensportaccommodaties, 8 november 2018, uitgebracht door Synarchis;
- Naar een toekomstbestendige samenwerking DWV/DZT'62/Laco, 15 augustus 2018, uitgebracht door Drijver & Partners.
- Handboek Zwembaden 2018, april 2018, uitgebracht door de Koninklijke Nederlandse Zwem Bond (KNZB).
- Brancherapport Zwemmen in Nederland, 2013, uitgebracht door Mulier Instituut.

2. Een inventarisatie

2.1. Inleiding

Dit hoofdstuk toont de resultaten van een interne en externe inventarisatie:

- intern:
 - productaanbod en zwemactiviteiten
 - verzorgingsgebied
 - animo en capaciteit;
- extern:
 - demografische ontwikkelingen
 - trends en ontwikkelingen
 - concurrerende zwembaden.

Hierna volgt uitwerking.

2.2. Interne inventarisatie

2.2.1. Huidig productaanbod

Zwembad De Wiemel is als doelgroepenbad in 1970 geopend. Daarna volgde ingebruikname van het buitenbad in 1972 en van het overdekte wedstrijdbad en instructiebad in 1980. Eind jaren 90 is daar de fitnessvoorziening aan toegevoegd.

Het huidige zwemaanbod bestaat uit:

- een wedstrijdbad van 25 x 15 meter met een diepte van 1,90 tot 3,60 meter, een springplank en een watertemperatuur van 27,5 graden;
- een doelgroepenbad van 25 x 8 meter met een diepte van 1,10 tot 1,60 meter, een lift voor mindervaliden en een watertemperatuur van 30,5 graden;
- een instructiebad van 15 x 8 meter met een diepte van 0,10 tot 1,40 meter en een watertemperatuur van 30,5 graden;
- een whirlpool van circa 6 m²;
- een wedstrijdbad buiten van 25 x 15 meter met een diepte van 1,90 meter (onverwarmd);
- een recreatiebad buiten van 40 x 20 meter met een diepte van 0,30 tot 1,40 meter en een glijbaan met 19 meter (onverwarmd);
- een peuterbad buiten van 6 x 6 meter met een diepte van 0,20 meter (onverwarmd);
- een ruime ligweide;
- een kleine sauna, stoomcabine en zonnebank;
- een 'droge' horecavoorziening bij het wedstrijdbad en een kiosk bij het buitenbad;
- een fitnessvoorziening.

2.2.2. Activiteiten en gebruik

Het overdekte zwembad wordt gebruikt voor:

- recreatief zwemmen, dit bestaat vooral uit banenzwemmen, ouderenzwemmen, familiezwemmen, aquafun activiteiten en vrij zwemmen;
- doelgroepactiviteiten, van zwangerschapswemmen tot zwemmen voor ouderen;
- particuliere zweminstructie, oftewel zwemlessen;
- verenigingsgebruik, van wedstrijdzwemmen tot waterpolo, reddingsbrigade en synchroonzwemmen.

De activiteiten worden georganiseerd door exploitant Laco en de zwemverenigingen DZT en DWV. Bij deze organisaties wordt wel gezegd dat het zwembad er is voor alle leeftijden. Een uitvoerige beschrijving van de zwembadactiviteiten is opgenomen in bijlage 1 bij dit rapport.

Bij eerder onderzoek door onderzoeksbureau Drijver en Partners is gerekend met een totaal bezoekersaantal voor het huidige zwembad De Wiemel van 115.000 tot 130.000. Dit aantal is iets lager dan soortgelijke zwembaden in vergelijkbare gemeenten. Een verklaring hiervoor is dat het zwembad in Deurne doelmatig en sober is, met een teruggelopen aantrekkingskracht. Het buitenbad met onverwarmd zwemwater helpt niet mee om deze aantrekkingskracht te vergroten. Exacte bezoekerscijfers voor zwembad De Wiemel zijn niet beschikbaar: Laco verhuurt het zwembad circa 2.000 uur per jaar aan DZT en DWV en tijdens deze verhuurde uren worden er geen bezoekersaantallen bijgehouden.

Op basis van het gebruiksrooster is het bassingebruik op jaarbasis, afgerond:

- wedstrijd bassin: 2.760 uur;
- doelgroepenbassin: 2.185 uur;
- instructiebassin: 1.656 uur.

Het buitenbad is globaal open voor bezoek tussen mei en september, openstelling hiervan wordt mede bepaald door het weer: bij slecht weer blijft het buitenbad gesloten. Eerder is het gemiddelde bezoekersaantal aan het buitenbad geraamd op 7.000 bezoekers. Dit is niet veel voor een buitenbad, het onverwarmde zwemwater speelt hierbij een rol. De energiebehoefte die voor verwarmd zwemwater nodig is, is relatief hoog. De inzichten over het verwarmen van openlucht zwembadwater zijn in de loop der jaren landelijk veranderd, mede in relatie tot duurzaamheid. Het huidige zwembad voorziet niet in installaties voor het verwarmen van het openlucht zwemwater.

Naast zwemactiviteiten worden er binnen het sportcomplex fitnessactiviteiten aangeboden. Deze fitnessactiviteiten staan los van de zwemactiviteiten, zij worden door Laco bij de bedrijfsvoering betrokken vanwege het financieel renderende karakter. Fitness wordt in de regel opgevat als commerciële activiteit, die niet tot de gemeentelijke taken behoort.

2.2.3. Verzorgingsgebied

Vooraf bepalend voor het verzorgingsgebied, zijn de aard van de voorzieningen en het aanbod van zwemactiviteiten. De aard van de huidige voorzieningen is niet dusdanig dat deze een stevige aantrekkingskracht uitoefent op eventuele bezoekers van buiten de gemeentegrenzen. Het aanbod van de zwemactiviteiten is vooral aantrekkelijk voor inwoners van de gemeente Deurne zelf. In de praktijk blijkt dat bezoekers bereid zijn een afstand van +/- 20km (of 20 minuten reistijd) te overbruggen voor een bezoek aan een zwembad (aldus Laco B.V., april 2020). Bij de bepaling van het verzorgingsgebied spelen ook de omliggende zwembaden een rol. Alle aangrenzende gemeenten rond Deurne hebben een eigen overdekt zwembad. Paragraaf 2.3.3 gaat in op deze omliggende zwembaden.

2.2.4. Capaciteit en animo

Het onderzoeksbureau Synarchis heeft in 2018 capaciteitsonderzoek uitgevoerd onder de binnen- en buitensportaccommodaties in Deurne. Onderstaande tabel over het zwembad komt uit dit onderzoek.

	bezoekersaantal	m ² water	animo		bezoekersaantal per m ²	
			De Wiemel	landelijk	De Wiemel	landelijk
binnenbad	116.000	700	3,6	4,0-5,0	166	225-275
buitenbad	7.000	1.250	0,2	1,0-2,0	6	30-60

Uit bovenstaand overzicht komt naar voren:

A. de huidige animo voor zwembad De Wiemel is lager dan landelijk.

Inwoners van de gemeente Deurne gaan voor overdekt zwemmen gemiddeld 3,6 keer per jaar naar het zwembad, terwijl dit landelijk gemiddeld 4,0 tot 5,0 keer per jaar is.

B. het aantal bezoekers per m² zwemwater is lager is landelijk.

Zwembad De Wiemel ontvangt per m² *overdekt* zwemwater gemiddeld 166 bezoekers per jaar, terwijl dit bezoekaantal landelijk gemiddeld 225 tot 275 bezoekers per jaar is.

Het *buitenbad* van zwembad De Wiemel wordt per m² *openlucht* zwemwater gemiddeld door 6 bezoekers per jaar bezocht, terwijl dit landelijk gemiddeld 30 tot 60 bezoekers per jaar is.

Ad.A

Er vanuit gaand dat de inwoners van Deurne niet minder *zwemmindes* zijn dan landelijk, zijn op basis van deze kengetallen voor een overdekte zwembad in Deurne gemiddeld 129.400 tot 161.800 bezoekers per jaar haalbaar en voor een openlucht zwembad gemiddeld 32.350 tot 64.700 bezoekers per jaar. Natuurlijk is dit ook afhankelijk van het geboden aanbod en de concurrentie. Van het huidige doelmatige en sobere aanbod gaat een lagere aantrekkingskracht uit, wat een rol speelt bij de huidige lagere bezoekaantallen van zwembad De Wiemel. Paragraaf 2.3.3 gaat in op de concurrentie.

Ad.B

In de lijn van de potentiële bezoekaantallen en de kengetallen over bezoekers per m² zwemwater ontstaat het volgende beeld voor de gemeente Deurne.

- Overdekt zwemwater
Voor 129.400 tot 161.800 bezoekers per jaar volstaat afgerond 520 tot 650 m² *overdekt* zwemwater (bij gemiddeld 250 bezoekers per m²).
- Openlucht zwemwater
Voor 32.350 tot 64.700 bezoekers per jaar volstaat afgerond 720 tot 1.440 m² *openlucht* zwemwater (bij gemiddeld 45 bezoekers per m²).

Het bovenstaande gaat uit van zelfstandige zwemvoorzieningen.

2.3. Externe inventarisaties

2.3.1. Demografische ontwikkelingen

De gemeente Deurne heeft per 1 januari 2019 32.354 inwoners. Dit aantal is over de afgelopen jaren licht toegenomen en de verwachting is dat deze lichte toename in de toekomst voorlopig doorloopt.

categorie	aandeel
0-15 jaar	15,2%
15-25 jaar	12,1%
25-45 jaar	21,3%
45-65 jaar	30,6%
65 jaar e.o.	20,8%

Circa 15% van het inwoneraantal bestaat uit 0-15 jarigen (bijna 5.000 inwoners). Voor een zwembad als in Deurne is dat een belangrijke categorie, omdat landelijk circa 50% van het zwembadbezoek bestaat uit 0-15 jarigen. Binnen deze categorie wordt er zwemles gevolgd en wordt het positieve/negatieve gevoel voor zwemmen ontwikkeld. Jeugd dat op jonge leeftijd de weg naar het zwembad heeft gevonden, is eerder geneigd om dat op oudere leeftijd ook te doen. Zo levert het zwembad een positieve bijdrage aan de vitaliteit van de inwoners van Deurne.

De categorieën 45-65 jaar en 65 jaar en ouder beslaat samen meer dan 50% van het totale inwoneraantal van Deurne. Naar verwachting zullen deze categorieën in de toekomst toenemen. Het zwembad kan een rol spelen bij het vitaal houden van deze oudere inwoners. Dit is ook afhankelijk van het toekomstige zwemaanbod en de aantrekkingskracht die daarvan uitgaat.

2.3.2. Trends en ontwikkelingen

De afgelopen jaren maar zeker ook de komende jaren wordt de vraag naar en het aanbod van zwembaden beïnvloed door onder meer de volgende trends en ontwikkelingen:

- niet alleen in Deurne staat de toekomst van de zwembaden ter discussie. Een zwembad vraagt veelal om een hoge gemeentelijke bijdrage voor de exploitatie. Daarnaast brengt de opgave voor nieuwe investeringen of vervanging van veelal verouderde zwembaden, hoge kosten met zich mee. Tegelijkertijd realiseren gemeenten en zwembadbezoekers zich dat zwembaden een belangrijke maatschappelijke functie vervullen op het gebied van zwemveiligheid, een vitaal verenigingsleven, participatie van kwetsbare groepen en sportieve vrijetijdsbesteding;
- binnen de Nederlandse zwembaden is het bezoek aan begeleide doelgroepactiviteiten en banenzwemmen de afgelopen jaren stabiel gebleven. Recreatief zwemmen staat landelijk onder druk. Oorzaken zijn gelegen in de toenemende concurrentie van andere mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding en de beperkte attractiewaarde van de meeste recreatieve zwembaden;
- zwembadbezoekers stellen hogere eisen aan het kwaliteitsniveau, het gemak en de luxe van de accommodaties. Dit uit zich onder meer in een groeiende vraag naar:
 - zwembaden die in een goede staat van onderhoud verkeren en over een uitnodigende uitstraling beschikken
 - gevarieerde en inhoudelijk hoogwaardige activiteiten
 - adequaat geschoolde en gemotiveerde instructeurs;

Moderne zwembaden worden gerealiseerd met beweegbare bodems in de bassins en bassins met een variabel in te stellen zwemwatertemperatuur. Dit, om tegemoet te komen aan de behoefte aan comfort en multifunctioneel zwembadgebruik (een zwembad voor alle leeftijden);

- in het kader van een vergrijzende samenleving zijn zwembaden bij uitstek geschikte accommodaties om een gevarieerd aanbod voor senioren te ontplooiën. Zwemmen is vrij van schokbelasting en zwembaden worden in toenemende mate ingezet voor preventieve gezondheidszorg en revalidatie;
- steeds meer zwembaden zoeken samenwerking met fitnesscentra en fysiotherapeuten. Met name in die gevallen dat een fitnesscentrum of een fysiotherapeut in of nabij een zwembad is gevestigd, kan samenwerking profijtelijk zijn. Deze samenwerking uit zich in combikaarten voor zwembad en fitness en leidt tot het aanbieden van samengevoegde sportprogramma's. Laco -exploitant van het zwembad in Deurne- hangt deze overtuiging aan;
- de afgelopen 10-15 jaar is het aantal openluchtbaden in Nederland met de helft afgenomen. Dat houdt verband met de economische ontwikkelingen, maar ook met de veranderde behoeften aan vrijetijdsbesteding. Vanwege het comfort willen bezoekers van zogenoemde combibaden nogal eens buiten recreëren en binnen zwemmen. De veranderde inzichten op het gebied van duurzaamheid spelen eveneens een rol: een grote oppervlakte met verwarmd water, dat in de openlucht verdwijnt, past niet binnen de doelstellingen van duurzaamheid. Om de recreatieve functie in de openlucht toch te behouden, wordt er bij nieuwe overdekte zwembaden soms gekozen voor het toevoegen van een zogenoemd *spraypark* (waterspeeltuin);
- als energie-intensieve accommodaties werk maken van duurzaamheid in overdekte zwembaden is dat al snel lonend. De aandacht richt zich met name op zoutelektrolyse (minder chloor), groene stroom en andere energiebesparende maatregelen als zonnepanelen en LED-verlichting. In tegenstelling tot nieuwe zwembaden leert de ervaring dat investeringen in bestaande zwembaden pas op langere termijn tot substantiële besparingen leiden;

- zwembaden worden met toenemende aanscherping van wetgeving geconfronteerd. Richtlijnen vanuit de Arbowet, de Milieuwet, de Wet ygiëne en Veiligheid Bad- en Zwemgelegenheden, de Drank- en Horecawet, het Besluit Veiligheid Attractie- en Speeltoestellen en de Warenwet hebben invloed op de bedrijfsvoering. De komende jaren zal de nieuwe zwemwaterwet ('van middelen naar doelen') zijn invloed doen gelden.

2.3.3. Concurrerende zwembaden

Onderstaand volgt informatie over de zwembaden in de omgeving van Deurne inclusief een globale beoordeling van hun concurrentiekracht ten opzichte van een zwemaanbod in de gemeente Deurne.

	0	1a	1b	2	3	4
Afstand in km	-	11,1	9,8	10,2	15,8	8,8
Reistijd auto (min.)	-	20	15	15	17	15
Aard	therapie	zwemsport zweminstructie	zwemsport zweminstructie	zweminstructie recreatief	zwemsport zweminstructie recreatief	recreatief
Beheer	Oro	Laco	Laco?	gemeente	Laco	privaat
Concurrentiekracht	--	--	o	o	-	--

Ter oriëntatie: zwembad De Wiemel richt zich vooral op zwemsport en zweminstructie. Het kleine zwembad van ORO (o) richt zich op begeleide wateractiviteiten voor mensen met een (lichte) beperking. ORO staat ervoor open om mogelijkheden tot samenwerking te bespreken. Zwembad De Wissen in Helmond (1) ligt te ver af om concurrerend te zijn voor een zwembad in Deurne. Dat verandert enigszins bij een mogelijk nieuw vervangend zwembad in Helmondse De Braak (1b). Zwembad De Schop in Asten (2) is niet geschikt voor zwemsport en ligt ook relatief ver weg, wat helemaal geldt voor zwembad De Sprank in Venray (3). Het recreatieve zwembad op vakantiepark Prinsenmeer kan tijdens het zomerseizoen en in het weekeinde worden bezocht door mensen van buiten het park. Gelet op het recreatieve karakter van dit zwembad gaat hiervan dan geen concurrerende werking uit voor een zwembad in Deurne dat zich richt op zweminstructie en zwemsport.

Mogelijk is er nog enig zwemwater in een hotel of ziekenhuis in de regio, dit wordt niet beschouwd als concurrerend voor een publiek toegankelijk zwembad in Deurne. Zo ligt er in de gemeente Deurne ook nog een kleinschalig bad in het centrum, waar Zwemschool het Meerven gebruik van maakt.

Conclusie: van geen van de omliggende zwembaden gaat serieuze concurrentiekracht uit. Het nieuwe zwembad dat mogelijk gebouwd gaat worden in de Braak (Helmond), kan wel concurrerend worden. Met ORO kan voor behoefte aan begeleide wateractiviteiten misschien worden samengewerkt.

3. Interviews

3.1. Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van interviews met:

- de eigenaar/exploitant van zwembad De Wiemel Laco;
- de zwemverenigingen DZT en DWV;

De informatie uit deze interviews geeft een beeld van de wensen van de bij het zwembad betrokken partijen Laco, DZT en DWV.

3.2. Interview met Laco

Er is gesproken met een vertegenwoordiging van Laco, eigenaar/ exploitant van zwembad De Wiemel. Bij dit gesprek heeft Laco het volgende naar voren laten komen.

Laco:

- is bereid om binnen de bestaande voorwaarden het zwembad De Wiemel tot september 2023 beschikbaar te houden voor zwembadgebruik door de zwemverenigingen DZT en DWV en andere zwembadgebruikers;
- heeft als *core business* het exploiteren van zwembaden. De belangstelling van het bedrijf ligt bij het aangaan van een langdurende exploitatieovereenkomst met de gemeente Deurne om zo ook in de toekomst als exploitant bij het zwembad in Deurne betrokken te blijven;
- is bereid om samen met de gemeente Deurne op te trekken om de ontwikkeling van een eventueel nieuw zwemaanbod te realiseren. Dat kan zijn op de huidige locatie, maar ook op een andere locatie elders in Deurne;
- is bereid om het huidige zwembad en de onderliggende grond aan de gemeente Deurne te verkopen, voor een nader te bepalen bestemming;
- geeft er bij een hernieuwd toekomstig zwemaanbod de voorkeur aan om hieraan aanvullende voorzieningen toe te voegen: fitness, wellness (sauna, turks stoombad, whirlpool) en een aantrekkelijke horecavoorziening. Belangstelling is er ook voor een *overdekte* kinderspeeltuin;
- stelt dat -gezien de huidige beperkte animo voor het huidige buitenbad- deze voorziening te zijner tijd mag vervallen. Hiermee worden kosten voor het zwembad teruggedrongen;
- zou meer invloed willen uitoefenen op de programmering van zwemactiviteiten. Deze is voor een substantieel deel in handen van de zwemverenigingen DZT en DWV. De activiteiten van deze zwemverenigingen zouden zich dan alleen richten op regulier verenigingengebruik: wedstrijdzwemmen, waterpolo en synchroonzwemmen.

Laco heeft kenbaar gemaakt dat zij bereid is om zwembad De Wiemel open te houden tot 2028 voor een gemeentelijke bijdrage van € 257.000 en tot 2038 voor maximaal € 307.000 (prijsspeil 2020). Laco spant zich in om het doelgroepenbad en buitenbad open te houden en wenst daarbij een calamiteiten clause dat optioneel deze bassins gesloten mogen worden. Dit aanbod is bij het uitwerken van toekomstscenario's in hoofdstuk 5 meegenomen.

3.3. Interview met zwemverenigingen DZT en DWV

Er is gesproken met een vertegenwoordiging van de zwemverenigingen DZT en DWV. Bij dit gesprek is het volgende naar voren gekomen.

DZT en DWV:

- willen hun verenigingsactiviteiten in de toekomst voortzetten, bij voorkeur in een vernieuwd zwembad;
- willen naast het reguliere verenigingsgebruik van onder andere wedstrijdzwemmen, waterpolo, reddingsbrigade en synchroonzwemmen, in de toekomst ook activiteiten voor andere bezoekers blijven programmeren. Activiteiten zoals zwemlessen volgens het zwem-ABC, aqua-activiteiten (aquajoggen, aquafit), zwangerschapszwemmen en recreatief zwemmen;
- willen de begeleiding van deze activiteiten in de toekomst op niveau houden;
- willen graag meebeslissen over een hernieuwd zwembad. De voorkeur gaat uit naar een 8-banen wedstrijdbad, met beweegbare bodem (met een voorkeur voor temperatuurregulering) en een instructiebad. Een buitenbad is geen onderdeel van een wensenpakket;
- zijn bereid om -bij een verbeterd aanbod van zwemvoorzieningen- een enigszins hogere huurprijs te betalen. Deze huurprijs mag niet teveel toenemen ten opzichte van de huidige huurprijs, omdat hiervan een negatief effect kan uitgaan op de animo voor door DZT en DWV georganiseerde zwemactiviteiten;
- hebben geen capaciteit om een eventueel grotere rol te spelen bij het beheer en de exploitatie van een vernieuwd zwembad. Faciliteren van de activiteiten van DZT en DWV door een exploitant als Laco is prima, waarbij kwaliteit en flexibiliteit door de exploitant blijvend van belang is.

4. Behoefte en ontwikkelingsrichtingen

4.1. Inleiding

Dit hoofdstuk beantwoordt de volgende vragen:

- Welke wensen bestaan er bij overdekt zwemwater? Welke behoeften zijn er om de zwemsport, het recreatieve zwemmen, de doelgroepactiviteiten en de zwemlessen goed te accommoderen?
- Wat is dan het Programma van Wensen voor een hernieuwd zwemaanbod?

Hierna gaan wij hierop in.

4.2. Wensen bij overdekt zwemwater

Paragraaf 2.2.4 toont een marktpotentie in Deurne van gemiddeld 129.400 tot 161.800 bezoekers per jaar voor overdekt zwemwater. Bij deze bezoekaantallen bestaat er een behoefte aan afgerond 520 tot 650 m² overdekt zwemwater.

Het huidige zwembad heeft 700 m² overdekt zwemwater. Dit is meer dan hierboven vermeld. De zwemactiviteiten zijn echter niet effectief en efficiënt over de thans aanwezige zwembassins te programmeren. Dat houdt verband met het doelmatige en sobere aanbod (inzichten zijn veranderd, bijvoorbeeld over waterdiepten) en het feit dat het zwembad fasegewijs is gebouwd (het doelgroepenbad is in 1970 gerealiseerd en het wedstrijdbad en instructiebad in 1980). Het zwembad voldoet wel aan alle wettelijke uitgangspunten en beschikt over het keurmerk Veilig & Schoon®. Aanpassingen om dit ingrijpend te veranderen, worden belemmerd door de bestaande bouw. Als gevolg hiervan blijven de bestaande zwembassins nodig, indien wordt doorgegaan met het huidige zwembad.

Bij nieuwbouw bestaan deze belemmeringen niet. Dan bestaat de vrijheid om het zwembad effectief en efficiënt in te richten, naar de hedendaagse wensen en eisen. Uitgaand van de benodigde 520 tot 650 m² overdekt zwemwater dienen zich de volgende vragen aan: over welke zwembassin(s) moet dit benodigde zwemwater worden verdeeld (wedstrijdbad, instructiebad, doelgroepenbad, et cetera)? Welke afmetingen moeten zij hebben? Met welke waterdiepten? En met welke watertemperaturen? Welke aanvullende voorzieningen horen hierbij?

De raad van de gemeente Deurne heeft nadrukkelijk gezegd dat de belangen van DZT en DWV moeten zijn geborgd. Hun activiteiten dienen een passende plek te krijgen in het hernieuwde zwemaanbod. De door DZT en DWV beoefende zwemsport moet worden gefaciliteerd en er moet ruimte zijn voor banenzwemmen, doelgroepactiviteiten en zwemlessen voor zwemveiligheid. In onderstaande uitwerking wordt hiermee rekening gehouden.

4.2.1. Behoeften aan zwemsport

De beoefende zwemsport bestaat in hoofdlijn uit wedstrijdzwemmen, waterpolo, reddingsbrigade en synchroonzwemmen.

In dit verband is ten minste een 25-meter wedstrijdbad nodig. Een veelvuldig gerealiseerd wedstrijdbad is 25 meter lang, 15,4 meter breed (6 banenbad) en 2 meter diep. Het betreft een 6-banenbad, waarbij iedere zwembaan 2,5 meter breed is. De zwembanen 1 en 6 zijn iets breder om de invloed van door de wand terug-golvend water tijdens het zwemmen weg te nemen.

DZT en DWV hebben hun voorkeur uitgesproken voor een wedstrijdbad van 25 meter lang en 21 meter breed (8 banenbad). Dit is voor de zwemsport een aantrekkelijker bad dan een wedstrijdbad van 25 bij 15,4 meter, maar daaraan zijn extra kosten verbonden: zowel incidenteel (bij investering) als structureel (bij exploitatie). Hier wordt hierna dieper op ingegaan, maar eerst wordt gekeken op

welk niveau de zwemverenigingen DZT en DWV hun sport beoefenen.

DZT: de hoogste teams beoefenen wedstrijdzwemmen op het niveau tweede klasse regio zuid en waterpolo tweede klasse bond. De overige teams opereren op regionaal niveau. DZT neemt ook deel aan NK wedstrijdzwemmen en waterpolo.

DWV: het hoogste wedstrijdteam van DWV zwemt in de middenmoot van de Nederlandse Culturele Sportbond (NCS) en de zogenoemde Masters zwemmen op regionaal niveau. Het synchroonzwemmen is afhankelijk van competities. Ze zwemmen op het hoogste niveau van de NCS.

Voor het faciliteren van dit zwembadgebruik is een passend aanbod aan zwemwater nodig. De eigenschappen bij dit aanbod zijn opgenomen in normeringen, zoals het Handboek Zwembaden van de KNZB. Deze normeringen worden betrokken bij de vertaling van het verwachte zwembadgebruik naar een passend aanbod aan zwembassins. Bovenmatige eisen worden hiermee vermeden (deze leiden tot hogere investeringskosten en exploitatiekosten), ondermaatse eisen ook (deze leiden tot een slecht bruikbare zwemaccommodatie). De Koninklijke Nederlandse Zwem Bond (KNZB) maakt voor de zwemsport onderscheid in vier typen accommodaties.

A. - accommodatie: geschikt voor internationale wedstrijden en evenementen, georganiseerd door LEN/FINA/IPC;

B. - accommodatie: geschikt voor nationale wedstrijden/evenementen, georganiseerd door/onder auspiciën van de KNZB;

C. - accommodatie: geschikt voor regionale wedstrijden, georganiseerd vanuit de regio in samenwerking met de lokale zwemverenigingen (bijvoorbeeld competitiezwemmen);

D. - accommodatie: geschikt voor lokale wedstrijden, georganiseerd voor en door de lokale zwemverenigingen.

De vraag is nu welke accommodatie geschikt is voor Deurne. In verband hiermee toont onderstaand overzicht de verschillende zwemactiviteiten in combinatie met de benodigde afmetingen, diepte en temperatuur van het zwembassin. Voor de zwemsport met lokale en regionale wedstrijden zijn er de D- en C- accommodaties (licht blauw) en met nationale wedstrijden is er de B-accommodatie (donkerblauw). De A-accommodatie is voor internationale zwemwedstrijden en in onderstaand overzicht buiten beschouwing gebleven.

Zwemactiviteit	Vrije maat	25x15,4	25x17	25x21	25x35	diepte	Temp.
Verenigingszwemmen							
wedstrijdzwemmen		6 banen	6 banen	8 banen	12 banen	D en C: > 1,4 m B: > 2,0 m	25-28 °C
waterpolo						D en C: > 1,8 m B: > 2,0 m	25-28 °C
synchroonzwemmen						D: > 1,8 m C en B: > 2,5 m	25-28 °C
Duiken Schoonspringen (3m)	> 10x15,4					> 3,6 m	>26 °C

Naar voren komt dat de hoogste teams van DZT en DWV bij hun wedstrijden behoefte hebben aan een wedstrijdbad van ten minste 25 x 15,4 meter. Een wedstrijdbad van 25 x 21 meter kan worden beschouwd als een door DZT en DWV gewenste, maar niet direct noodzakelijke zwemvoorziening. Wel zal er qua trainingen en wedstrijden een ingewikkelde puzzel ontstaan, doordat DZT en DWV vaak tegelijkertijd het bad willen gebruiken. Op 'piektijden', is er ruimtegebrek bij een 25 x 15,4

wedstrijdbad. Ook is er vanuit de zwemverenigingen behoefte aan tribunes aan de lange zijdes van het zwembad.

4.2.2. Behoeftte aan recreatief zwemmen

Een vernieuwd zwemaanbod moet tegemoet komen aan de behoeften aan recreatief zwemmen, te weten banenzwemmen en vrijzwemmen. Dit houdt vooral verband met het gemiddelde aantal bezoekers voor recreatief zwemmen: vaak 30% tot 50% van het totale bezoekaantal, dit is belangrijk om het gemiddelde zwembadgebruik op niveau te houden en is van invloed op de exploitatieresultaten.

Banenzwemmen

Deelnemers aan banenzwemmen richten zich vooral op het bijhouden van hun conditie, in hun eigen tempo. Zij staan bekend als trouwe zwembadbezoekers en zij dragen zo bij aan de continuïteit van de zwembadexploitatie. Banenzwemmen kan goed plaatsvinden in een wedstrijdbad, geprogrammeerd in de ochtend of elders overdag. De activiteit levert zo geen spanning op met de zwemsport, die ook in het wedstrijdbad plaatsvindt, vooral in de avonduren.

Vrijzwemmen

Vrijzwemmen is een recreatieve activiteit, waaraan vooral de jeugd deelneemt. Aantrekkelijk is een *centerparcs*-achtige *setting*, maar dit is kostbaar en sluit niet aan bij de gemeentelijke opdracht. Om de aantrekkingskracht van een zwembad te vergroten en recreatieve bezoekaantallen te optimaliseren worden er vaak recreatieve elementen aan een wedstrijdbad toegevoegd (springplank, glijbaan, et cetera). Om aan de behoeften aan recreatief zwemwater bij jonge gezinnen te voldoen wordt er nogal eens een peuterbad aan een zwembad toegevoegd.

Zwemactiviteit	Vrije maat	25x15,4	25x17	25x21	25x35	diepte	Temp.
Recreatief							
banenzwemmen						> 1,4 m	26-28 °C
vrijzwemmen						variabel	28-34 °C

Voor het voldoen aan de behoefte aan banenzwemmen, volstaat een wedstrijdbad van 25 x 15,4 meter. Vrijzwemmen is dan ook mogelijk. Wenselijk is hierbij een zwemwatertemperatuur hoger dan 28 graden Celsius. Voor de zwemsport en het banenzwemmen is dit te warm.

4.2.3. Behoeftte aan doelgroepactiviteiten

Doelgroepactiviteiten richten zich -zoals de naam aangeeft- op verschillende doelgroepen. Georganiseerde activiteiten zijn onder andere zwangerschapswemmen, ouder en kindzwemmen, zwemmen voor senioren, zwemmen voor hartpatiënten, maar ook aquajoggen en aquapower. Veel gemeenten gebruiken doelgroepactiviteiten aanvullend om kwetsbare groepen te bedienen: zoals voor zwemles voor kinderen van vluchtelingen of voor kinderen die zonder zwemdiploma van de basisschool dreigen te raken en dan niet kunnen zwemmen. Gezien de toenemende groep ouderen in Deurne mag worden verwacht dat de behoefte aan warmwater zwemactiviteiten zal toenemen.

Zwemactiviteit	Vrije maat	25x15,4	25x17	25x21	25x35	diepte	Temp.
Doelgroepzwemmen							
algemeen: zwangerschap, ouder en kind, senioren						variabel	32-34 °C
medisch: hartpatiënten, mensen met een beperking						variabel	32-34 °C
sportief: aquajoggen, aquapower						variabel	25-28 °C

Sportieve doelgroepactiviteiten vinden plaats in diep en ondiep water, met een watertemperatuur van 25-28 °C. Programmeren in het wedstrijdbad is mogelijk, indien een beweegbare bodem in dit bad beschikbaar is. Deze zorgt voor een variabele waterdiepte, met desgewenst diep of ondiep water.

Algemene en medische doelgroepactiviteiten hebben ook diep en ondiep zwemwater nodig, én een watertemperatuur van ten minste 32 °C. Dit pleit voor een apart zwembassin, naast het wedstrijdbad, want het is ondoenlijk om de watertemperatuur van het wedstrijdbad geschikt te maken voor zowel de zwemsport (lage watertemperatuur) als de doelgroepactiviteiten (hoge watertemperatuur). Kanttekening hierbij is dat verschillende zwembadexploitanten verschillende watertemperaturen aanhouden. Laco ziet bovengenoemde watertemperaturen wat aan de hoge kant, mede in het kader van verduurzaming.

4.2.4. Behoeftte aan zwemlessen

DZT en DWV hebben samen gemiddeld zo'n 500 leden, die verbonden zijn aan de zwemlessen. Daarnaast verzorgen deze zwemverenigingen nog andere opleidingen. Laco verzorgt daar bovenop ook zwemlessen. Zwemveiligheid wordt belangrijk gevonden en er mag worden verwacht dat dit in de toekomst niet verandert. Rekening houdend met ontwikkelingen van ontgroening neemt de animo voor de zwemlessen mogelijk iets terug, maar het belang van de zwemlessen en -veiligheid blijft in de toekomst aanhouden. Een hernieuwd zwemaanbod moet hiermee rekening houden.

Zwemactiviteit	Vrije maat	25x15,4	25x17	25x21	25x35	diepte	Temp.
zwemlessen	> 160m2					Variabel 120 m² 0,8 m 40 m² 2,0 m	26-32 °C

Voor zwemlessen is diep en ondiep zwemwater nodig, om zowel beginners als gevorderden te kunnen bedienen. Een volwaardig wedstrijdbad is geen vereiste, wel gewenst is voldoende zwemwater zodat de zwemlessen tot en met het diplomazwemmen kunnen worden verzorgd. Voor beginners (jongste kinderen) voelt het veiliger aan als de zwemlessen in een kleiner bassin plaatsvinden, warmer water vermindert hierbij bij hen de weerstand. Als de vorderingen toenemen, stapt het kind over naar het grotere en koudere wedstrijdbad om het leerproces te vervolgen.

4.3. Zwemwater voor overdekt zwemmen

Op basis van de bevindingen in de voorgaande paragrafen en uitgaande van een behoefte aan afgerond 520 tot 650 m² overdekt zwemwater, komt in beeld: een wedstrijdbad van 25,4 x 15 meter en instructiebad (tevens te gebruiken als doelgroepenbad) van ten minste 15 x 10 meter (samen 535 m² zwemwater). Dit is effectief en efficiënt.

Tegemoetkomend aan de wens van DZT en DWV om uit te gaan van een wedstrijdbad van 25 x 21 meter, ontstaat een capaciteit aan zwemwater iets buiten de bandbreedten (675 m² zwemwater).

4.4. Wensen bij openlucht zwemwater

Uit de inventarisaties is naar voren gekomen:

- het huidige buitenbad faciliteert circa 7.000 bezoekers per jaar. Dit is aanzienlijk minder dan bij het binnenbad en in vergelijking tot andere openlucht zwembaden;
- DZT en DWV hebben voor hun zwemactiviteiten geen behoefte aan een buitenbad. Datzelfde geldt voor Laco. Het afstoten van het buitenbad is naar verwachting kostenverminderend;
- bij hedendaagse behoeften aan openlucht zwemwater worden hogere eisen gesteld aan het productaanbod: verwarmd zwemwater, meer recreatieve elementen en goede kleedvoorzieningen. Dit vergt extra investeringen en is kostenverhogend;
- de inzichten voor duurzaamheid zijn veranderd. Een grote plas met verwarmd water, waarbij de warmte in de openlucht verdwijnt, wordt vaker maatschappelijk onaanvaardbaar beschouwd;
- bij nieuwe overdekte zwembaden wordt steeds vaker een zogenoemd *spraypark* toegevoegd, zodat in combinatie met een flinke ligweide de functie van openlucht recreatie behouden blijft.

Tegen bovenstaande achtergrond is het logisch om niet meer uit te gaan van openlucht zwemwater. Optioneel kan eventueel worden gedacht aan een *spraypark* met ligweide, indien ruimtelijk inpasbaar. Als stand-alone faciliteit/voorziening buiten is een spraypark volgens Laco minder van toegevoegde waarde. Als aanvulling indien dit overdekt aanvullend wordt gerealiseerd heeft het meer toegevoegde waarde.

4.5. Ontwikkelingsrichtingen

De raad van de gemeente Deurne heeft zich uitgesproken voor het behoud van een lokale zwemvoorziening, waarbij de belangen van de zwemverenigingen DZT en DWV zijn geborgd. In relatie hiermee zijn in deze paragraaf mogelijke ontwikkelingsrichtingen geïdentificeerd. Voorafgaand aan een Programma van Wensen volgt hierna eerst een korte beschrijving.

4.5.1. Doorgaan met het huidige zwembad

Het huidige overdekte zwembad blijft bestaan, op basis van het aanbod van Laco uit paragraaf 3.2. Hierbij wordt uitgegaan van instandhouding van het zwembad tot 2038 om dit scenario vergelijkbaar te houden aan de nieuwbouwscenario's in de volgende paragrafen. Om dit te realiseren zorgt Laco voor het hoogst nodige extra onderhoud.

Configuratie:

- een wedstrijdabad van 25 x 15 meter, met springplank;
- een doelgroepenbad van 25 x 8 meter, met lift voor mindervaliden;
- een instructiebad van 15 x 8 meter;
- een horecavoorziening;
- een fitnessvoorziening;
- een buitenbad.

Beoordeling voor behoud van de aanvullende voorzieningen (onder andere fitnesscentrum, kleine sauna, stoomcabine en zonnebank) is voorbehouden aan de eigenaar/exploitant Laco. Dit scenario is uitgewerkt in hoofdstuk 5. Vooruitlopend daarop: Laco maakt een voorbehoud voor behoud van het doelgroepenbad en buitenbad. Zie verder hierover in paragraaf 5.2.1.

4.5.2. Nieuwbouw op de huidige locatie

Het huidige zwembad verdwijnt en daar komt een vervangend zwembad voor in de plaats. Omdat een dergelijk scenario nadrukkelijk afhankelijk is van Laco als eigenaar van het bad, worden de belangen van Laco hierin meegenomen. De belangen van Laco zijn gericht op het exploiteren van zwembaden binnen hun concept van *traffic* genereren: met voorzieningen zoals een fitnesscentrum, whirlpool en stoomcabine. Uitgangspunt is een eigentijds zwembad met een levensduur van 40 jaar.

- een eigentijds zwembad dat voldoet aan de hedendaagse wensen en eisen van bezoekers.
- met behoud van de instructie-, sport- en recreatiefunctie:
 - instructie:
 - voldoende instructiewater voor de zwemlessen en de doelgroepactiviteiten
 - met optimalisering van tegenwoordig gewenste gebruiksmogelijkheden door beweegbare bodems in het wedstrijdbad (deels) en instructiebad (geheel oppervlak)
 - met instructiebad van 15 x 10 meter, afgestemd op de toekomstige behoefte door:
 - de mogelijkheid om het water te verwarmen tot 34°C
 - de mogelijkheid om het bassin af te sluiten van het andere bassin
 - toegespitste voorzieningen om het bassin te betreden (lift, et cetera);
 - sport:
 - een wedstrijdbad van 25 x 15,4 meter voor trainingen en wedstrijden voor Wedstrijdzwemmen, reddingsbrigade en waterpolo. Ook geschikt voor synchroonzwemmen.
 - toegespitste voorzieningen: scorebord, berging en dergelijke.
 - recreatie:
 - basisvoorziening recreatief water;
 - enkele recreatieve elementen (zoals springplank);
- aanvullende voorzieningen:
 - horecavoorziening
 - beoordeling van gewenste aanvullende voorzieningen (fitness, kleine sauna, Turks stoombad, et cetera) wordt voorbehouden aan de exploitant;
- Optioneel: een wedstrijdbad van 25 x 21 meter (in plaats van 25 x 15,4 meter).

4.5.3. Nieuwbouw op locatie elders

De gemeente Deurne kan, binnen de juridische kaders, naar wens en behoefte van haar inwoners een nieuwe zwemvoorziening realiseren. Om aan de behoefte aan overdekt zwemwater te voldoen, wordt ingezet op eenzelfde zwemvoorziening als in de vorige paragraaf, maar dan zonder aanvullende voorzieningen zoals het fitnesscentrum, de kleine sauna en het Turkse stoombad. Optioneel wordt meegenomen: een wedstrijdbad van 25 x 21 meter (in plaats van 25 x 15,4 meter). Uitgangspunt is een zwembad met een levensduur van 40 jaar.

4.6. Programma van wensen

Hierna volgt in één overzicht het Programma van Wensen van de hiervoor beschreven zwembaden.

variant

I. = Doorgaan met huidig zwembad

II. = Nieuwbouw op huidige locatie

III. = Nieuwbouw op locatie elders

Programma van Wensen zwembadvarianten

	I	II	III	waterdiepte
Overdekt bad				
- wedstrijdbad (25 x 15 m)	375 m ²			> 1.90 m. doorlopend tot 3.60 m. diep
- wedstrijdbad (25 x 15,4 m)		385 m ²	355 m ²	> 2.00 m. deels beweegbare bodem
- doelgroepenbad (25 x 8 m)	200 m ²			> 1.10 m. doorlopend tot 1.60 m. diep
- instructiebad (15 x 10 m)		150 m ²	150 m ²	> 2.00 m. geheel beweegbare bodem
- instructiebad (15 x 8 m)	120 m ²			< 0.10 m. doorlopend tot 1.40 m. diep
Zwemwater totaal binnen	695 m²	535 m²	535 m²	
Optie: wens zwemverenigingen				
- wedstrijdbad van 25 x 21 m		140 m ²	140 m ²	> 2.00 m. deels beweegbare bodem
In plaats van 25 x 15,4 m (getoond: alleen extra m ²)				
Zwemwater totaal binnen	695 m²	675 m²	675 m²	
Aanvullende voorzieningen				
- horeca	aanwezig	aanwezig	aanwezig	
- fitness, kleine sauna, et cetera	ter beoordeling exploitant	idem		
Buitenbad				
- wedstrijdbad (25 x 15 m)	375 m ²			
- wedstrijdbad (40 x 20 m)	800 m ²			
Zwemwater totaal buiten	1.175 m²			
Bijkomende voorzieningen				
- entree	aanwezig	aanwezig	aanwezig	
- zwemzaal	aanwezig	aanwezig	aanwezig	
- kleed- en sanitaire voorzieningen	aanwezig	aanwezig	aanwezig	
- personeelsruimte	aanwezig	aanwezig	aanwezig	
- techniek	aanwezig	aanwezig	aanwezig	

* In deze fase is voor de nieuwbouwscenario's II en III nog geen rekening gehouden met openbare ruimte, verbonden aan het zwembad. Te denken valt aan pleinfunctie / verkeersruimte, groen, parkeerterrein en fietsenstalling. Bij scenario I is deze al beschikbaar.

4.7. Overige mogelijkheden en scenario subsidiestop

Indien de gemeenteraad besluit om na 2023 niet te kiezen voor een van de 3 hierboven genoemde scenario's (I. Doorgaan met huidig zwembad, II. Nieuwbouw op huidige locatie, of III. Nieuwbouw op locatie elders), zal het huidige zwembad geëxploiteerd door Laco naar verwachting sluiten.

Dit betekent dan dat de jaarlijkse exploitatiesubsidie van circa € 255.000, bij het aflopen van het huidige contract tussen exploitant Laco en de gemeente Deurne, niet meer wordt voldaan aan Laco B.V.

Zoals geschetst in 2.3.3. concurrerende zwembaden, kan er binnen de gemeente Deurne worden uitgeweken naar het zwembad van ORO en het kleinschalige zwembad in het centrum waar Zwemschool het Meervan gebruik van maakt. Dit betreft beide een kleinschalig zwembad waar zwemmen beperkt zal worden naar zwemlessen en doelgroepzwemmen. Nader onderzoek en gesprekken met diverse partijen dient gevoerd te worden, indien de raad dit scenario verder wil onderzoeken.

Dit houdt in dat voor wedstrijdzwemmen en trainingen van de 2 zwemverenigingen én grotendeels voor recreatief zwemmen uitgeweken zal moeten worden naar omliggende zwembaden buiten de gemeente Deurne, zoals in paragraaf 2.3.3. geschetst.

Het zwembad dat mogelijk nieuw gebouwd wordt in De Braak binnen de gemeente Helmond, ligt op 9,1 km afstand van het centrum van de gemeente Deurne.

Andere scenario's -zoals die van het hebben van een 'Publiekstrekker in subtropisch zwemparadijs-achtige setting' zijn niet uitgewerkt, omdat deze niet aansluiten op de gemeentelijke uitgangspunten tot dusver.

5. Uitwerking van scenario's

5.1. Inleiding

Dit hoofdstuk toont verwachte consequenties bij een positief besluit voor de scenario's Doorgaan met het huidige zwembad, Nieuwbouw op de huidige zwembadlocatie en Nieuwbouw elders in Deurne. Deze uitwerking verloopt aan de hand van:

- functionele beschrijving;
- maatschappelijke consequenties;
- financiële consequenties;

Zie verder hierna.

5.2. Functionele beschrijving

5.2.1. Doorgaan met het huidige zwembad

Bij Doorgaan met het huidige zwembad blijft dit zwembad bestaan en beschikbaar voor zwembadbezoek. Dit gebeurt op basis van een voorstel van Laco voor de komende periode.

Laco heeft een voorstel gedaan voor het doorgaan met het huidige zwembad. Dit behelst een hogere gemeentelijke bijdrage aan Laco op basis waarvan Laco het zwembad tot 2038 door exploiteert.

Het voorstel van Laco voor 'Doorgaan met het huidige zwembad' bestaat uit het plegen van het hoogstnodige onderhoud, zodat het zwembad aan de gestelde wet- en regelgeving blijft voldoen. Om kosten te besparen verbindt Laco hieraan relatief lage gemeentelijke kosten (ten opzichte van de nieuwbouwscenario's). Het bedrijf maakt hierbij wel het voorbehoud dat zij het doelgroepenbad en buitenbad mag sluiten bij calamiteiten (indien alsnog kostenverhogende investeringen nodig zijn). Bespreekbaar voor de exploitant is dat dan overleg met de gemeente volgt over de voorwaarden om het doelgroepenbad en buitenbad alsnog open te houden.

Overweging:

- het buitenbad heeft gemiddeld circa 7.000 bezoekers per jaar. Dat is een zeer laag bezoekersaantal in relatie tot het beschikbaar zijnde zwemwater oppervlak van 1.175 m² (zie paragraaf 2.2.4). Daarbij: er zijn recreatieve alternatieven in de omgeving van Deurne. De maatschappelijke betekenis van dit buitenbad voor de inwoners van de gemeente Deurne is relatief laag;
- bij het sluiten van het doelgroepenbad resteert minder dan 500 m² overdekt zwemwater. Dit is buiten de bandbreedte van vergelijkbare gemeenten met soortgelijke zwembaden.

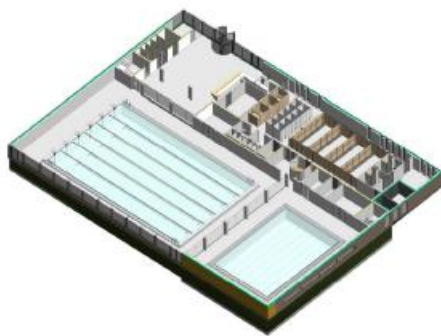
Bij Doorgaan met het huidige zwembad, met exploitatie door Laco, dienen de wensen van de exploitant bij de door hem gewenste commerciële voorzieningen te worden gerespecteerd. Voorbeeld: het fitnesscentrum in het sportcomplex blijft behouden. De overtuiging van de exploitant is dat met deze voorzieningen een hogere bezoekenintensiteit wordt gerealiseerd, resulterend in extra inkomsten met een financieel dempende werking voor de verlieslatende zwembadactiviteiten. Dit hoort bij de bedrijfsfilosofie van Laco; bij de uitwerking van dit scenario gaan wij hiervan uit.

Conclusie: de gemeente Deurne houdt bij dit scenario een functionerend en eenvoudig zwembad over. Het zwembad voldoet qua uitstraling niet aan de veranderende behoefte, zoals in paragraaf 2.3.2. Trends & ontwikkelingen is beschreven. De gemeentelijke kosten blijven hierbij relatief beperkt (zie paragraaf 5.4.2).

5.2.2. Nieuwbouw op huidige locatie of elders

Een nieuw zwembad baseert zich in dit rapport op een model van het binnen de zwembadbranche bekende Sportconcepten. Dit is o.a. een initiatief van de binnen de zwembadbranche bekende bouwer Vaessen en exploitant Sportfondsen, maar daar zijn ook andere bouwers en ontwikkelaars bij betrokken geweest, zoals de Wind en Pelikaan. Naast Sportfondsen zijn bekende exploitanten, die vaak in samenwerkingsverband met bouwers en ontwikkelaars optreden, Optisport en Laco. Nieuwbouwconcepten kenmerken zich in de markt momenteel veelal door DB(F)MO projecten: Design, Build, Finance, Maintain and Operate.

Het nieuwe zwembadmodel voldoet aan de hedendaagse eisen vanuit de wet- en regelgeving en komt tegemoet aan de hedendaagse wensen van zwembadgebruikers. Los van een passend aanbod aan overdekt zwemwater kan worden uitgegaan van hedendaagse kleed- en sanitaire voorzieningen, verbeterde luchthuishouding in de zwemzaal en een moderne uitstraling.

Kenmerken:

- wedstrijdbad 25 x 15,4 meter, met diepte 2 meter
- doelgroepenbad 15 x 10 meter, met diepte 2 meter
- beweegbare bodem
- horeca met zicht op zwembad
- inclusief vaste en losse inventaris
- inclusief ontwerp- en engineeringkosten
- geschikt voor alle doelgroepen
- IT-symbool
- NOC*NSF keurmerk
- Energielabel A+
- Exclusief leges, aankoop grond, bouwrijp maken, infrastructuur en dergelijke

Optioneel

DZT en DWV opteren voor een wedstrijdbad van 25 bij 21 meter (in plaats van 25 bij 15,4 meter). Dit bad komt nog beter tegemoet aan de wensen van de zwemverenigingen, maar brengt ook extra kosten met zich mee.

Aanvullende voorzieningen

Bij nieuwbouw op de huidige locatie wordt uitgegaan van door de exploitant gewenste aanvullende voorzieningen zoals een fitnesscentrum, saunavoorziening, et cetera. Bij nieuwbouw elders in Deurne wordt hiermee geen rekening gehouden.

5.3. Maatschappelijke consequenties

Goedbeschouwd richt de gemeentelijke betrokkenheid bij het zwembad zich op de betekenis van deze voorziening voor de inwoners van Deurne. Deze betekenis komt tot uiting in de mate waarop de dienstverlening van dit zwembad tegemoet komt aan de behoeften bij de inwoners van Deurne, in kwalitatieve en kwantitatieve zin.

5.3.1. Kwalitatief

Bij Doorgaan met het huidige zwembad wordt verwacht dat de huidige dienstverlening wordt voortgezet. Deze dienstverlening richt zich op de inwoners van Deurne van 0 tot 100 jaar. Een beschrijving hiervan is opgenomen in paragraaf 2.2.2 en bijlage 1 'Activiteiten en ledentallen'.

Bij nieuwbouw, zowel op de huidige locatie als elders in Deurne, wordt verwacht dat de bezoek- en gebruiksintensiteit toeneemt als gevolg van een vernieuwd aanbod. Van dit vernieuwde aanbod gaat een verhoogde aantrekkingskracht uit. Doordat het zwembad daarnaast beter aansluit op de hedendaagse behoeften, komen er activiteiten in beeld die eerder werden belemmerd door de beperkingen van het huidige zwembad. Zo valt te denken aan activiteiten waarvoor wisselend diep en ondiep zwemwater nodig is (zoals aqua-activiteiten) en aan activiteiten met een medische inslag, waarvoor warmer zwemwater nodig is (zoals zwemmen voor COPD- of reumapatiënten). Warmer zwemwater verhoogt daarnaast de animo bij senioren, in omvang toenemend in Deurne.

5.3.2. Kwantitatief

Zoals in paragraaf 2.2.2 aangegeven zijn de bezoekaantallen van het huidige zwembad niet volledig bekend, onder andere doordat DZT en DWV geen precieze bezoekaantallen bijhouden.

Onderstaande bezoekenramingen zijn daarom opgesteld op basis van kengetallen.

	1 Doorgaan met huidig zwembad	2 Nieuwbouw op huidige locatie	3 Nieuwbouw elders in gemeente Deurne
recreatief zwemmen	41.300	48.125	48.125
doelgroepen	11.800	13.750	13.750
particuliere zweminstructie	35.400	41.250	41.250
verenigingen/groepen	29.500	34.375	34.375
totaal	118.000	137.500	137.500

1

Zwembad De Wiemel heeft momenteel circa 123.000 bezoekers per jaar. Bij extra onderhoud om het zwembad slechts doelmatig en functioneel in stand te houden wordt verwacht dat de aantrekkingskracht terugloopt en de bezoekaantallen afnemen. Op termijn zijn naar verwachting ook de 118.000 bezoekers per jaar niet meer haalbaar.

2 en 3

Bij nieuwbouw wordt uitgegaan van een hogere aantrekkingskracht van het zwembad en daarmee hogere bezoekaantallen. Voorzichtigheidshalve liggen deze laag binnen de bandbreedten van cijfers van vergelijkbare zwembaden. Omdat Deurne geen grote gemeente is, zijn de ramingen 2 en 3 gelijk. Verwacht wordt dat bezoekers net zo makkelijk naar de huidige zwembadlocatie gaan als naar een nieuwbouwlocatie elders in Deurne.

5.4. Financiële consequenties

5.4.1. Investeringskosten

Doorgaan met huidig zwembad

Bij Doorgaan met het huidige zwembad is geen incidentele extra investering nodig¹. De gemeentelijke bijdrage aan de exploitant Laco wordt echter wel verhoogd. Deze bijdrage is verwerkt in het overzicht van paragraaf 5.4.2. Dit overzicht brengt de structurele gemeentelijke kosten van de uitgewerkte scenario's naast elkaar in beeld.

Nieuwbouw op huidige locatie of elders

De investeringskostenraming bij een nieuw zwembad als beschreven in paragraaf 5.2.2 gaat uit van:

- functioneel architectonisch ambitieniveau;
- kosten zijn op basis van prijspeil 2020 en exclusief:
 - kosten voor eventuele verwerving van grond, slopen en saneren van eventueel op deze grond aanwezige bebouwing en het bouwrijp maken van deze grond;
 - voorzieningen voor parkeren en fietsstalling, terreininrichting en infrastructuur;
 - inzet ambtelijk personeel tijdens de voorbereiding- en realisatieperiode;
 - excl. BTW.

De geraamde investeringskosten bij genoemd zwembad zijn afgerond € 7,3 miljoen excl. BTW. De hiermee samenhangende structurele kosten zijn opgenomen in de overzichten van de uitgewerkte scenario's in paragraaf 5.4.2. Conform de gemeentelijke rekenregels is voor de financiering van de investeringen in een nieuw zwembad uitgegaan van een externe lening op annuïtaire basis met een looptijd van 40 jaar en rekenrente van 2,3%.

Raming wedstrijdabad 25 bij 21 meter

Het realiseren van een wedstrijdabad van 25 bij 21 meter (in plaats van 25 bij 15,4 meter) brengt een aanvullende incidentele investering met zich mee van afgerond maximaal € 650.000.

Bij de investeringskosten is geen rekening gehouden met een gemeentelijke investering in aanvullende voorzieningen zoals een fitnesscentrum en kleine sauna. Uitgangspunt hierbij: de exploitant draagt de kosten voortkomend uit door hem gewenste (commerciële) voorzieningen.

5.4.2. Structurele kosten

Ter oriëntatie:

Op basis van het besluit van de gemeenteraad van 18 september 2018 stelt de gemeente Deurne momenteel een exploitatiebijdrage van € 245.000 per jaar beschikbaar voor het in stand houden van zwembad De Wiemel, waarvan € 215.000 jaarlijks geïndexeerd. Bij prijspeil 2020: afgerond € 257.000.

De geraamde structurele gemeentelijke kosten voor de uitgewerkte scenario's zijn als volgt.

	Doorgaan met huidig zwembad	Nieuwbouw op huidige locatie	Nieuwbouw elders in Deurne
Structurele kosten per jaar waarvan kapitaallasten	max. € 307.000 ³ n.v.t.	€ 598.000 € 281.100 maar...	€ 598.000 € 281.100

¹ Opgave Laco. Deze opgave dient -bij een positief besluit voor Doorgaan met het huidige zwembad- bij nadere besprekingen met Laco te worden uitgewerkt tot contractueel vastgestelde afspraken.

Structurele gemeentelijke kosten per jaar

- bij Doorgaan met het huidige zwembad
 - € 307.000 per jaar, dit is de maximaal door Laco gevraagde jaarlijkse gemeentelijke bijdrage;
 - het zwembad blijft beschikbaar voor bezoek door de inwoners van Deurne tot 2038;
 - voorbehoud van de exploitant: bij eventuele calamiteiten rond het doelgroepenbad en/of buitenbad heeft de exploitant de vrijheid om deze voorzieningen tussentijds te sluiten (eerder dan 2038);
- bij Nieuwbouw op de huidige zwembadlocatie
 - € 598.000 per jaar, maar...
...haalbaarheid hiervan wordt medebepaald door de onderlinge nader te maken afspraken met Laco en eventuele grondverwervingskosten.
- Bij Nieuwbouw elders in Deurne
 - € 598.000 per jaar;

Bij een wedstrijdbad van 25 bij 21 meter (in plaats van 25 bij 15,4 meter) zijn de structurele gemeentelijke kosten gemiddeld € 46.000 per jaar hoger dan in bovenstaand overzicht aangegeven.

Voor beide nieuwbouwscenario's dient rekening gehouden te worden met het feit dat als bezoekersaantallen niet gehaald worden, dat dit kan leiden tot een extra vraag naar middelen van de Exploitant.

Bijlage 1: Activiteiten en ledentallen

Het bureau Drijver & Partners heeft in 2017 onderzoek gedaan naar de door DWV, DZT en Laco geboden zwemactiviteiten in zwembad De Wiemel. Deze informatie is betrokken bij het huidige onderzoek. Ter informatie wordt onderstaand een en ander op hoofdlijnen nog eens getoond.

Zwemvereniging Deurnese Watervrienden (DWV)

Activiteiten

DWV is in 1970 opgericht en biedt de volgende 'reguliere' activiteiten aan.

- opleiding
 - jeugd
 - zwem-ABC
 - leren zwemmen (zaterdag van 13.40 tot 16.20 uur, 40 minuten per les)
 - voorbereiding op het diepe bad (zaterdag van 13.40 tot 15.00 uur, 40 minuten per les)
 - ABC-zwemmen (zaterdag van 13.00 tot 13.40 uur en van 15.00 tot 15.40 uur, 40 minuten per les)
 - zwemlessen overig
 - zwemvaardigheid 1-2-3 (zaterdag van 13.40 tot 14.20 uur, 40 minuten per les)
 - plankspringen (zaterdag van 13.40 tot 15.00 uur, 40 minuten per les)
 - snorkelen (zaterdag van 13.40 tot 15.00 uur, 40 minuten per les)
 - survival (zaterdag van 14.20 tot 15.00 uur, 40 minuten per les)
 - volwassenen:
 - zwemlessen voor volwassenen (donderdag van 19.00 tot 20.20 uur);
 - snorkelen voor volwassenen (donderdag van 19.00 tot 19.40 uur)
 - aquajoggen (donderdag van 19.00 tot 19.40 uur)
 - aquafit (donderdag van 19.00 tot 20.20 uur)
 - trimzwemmen (donderdag van 19.40 tot 21.00 uur)
 - recreatiezwemmen (donderdag van 20.20 tot 21.00 uur)
 - aangepast zwemmen voor volwassenen (woensdag van 17.30 tot 19.00 uur);
- wedstrijdzwemmen (maandag van 18.00 tot 19.00 uur, dinsdag van 18.00 tot 20.30 uur, donderdag van 18.00 tot 19.00 uur, zondag van 9.00 tot 10.00 uur)
- synchroonzwemmen (donderdag van 20.20 tot 21.30 uur, zaterdag van 16.50 tot 19.00 uur)
- reddingsbrigade (dinsdag van 20.30 tot 21.30 uur, donderdag van 19.40 tot 20.20 uur, zaterdag van 15.40 tot 16.50 uur)

DWV biedt -net als DZT- meer zwemactiviteiten aan dan alleen competitieve sportactiviteiten. Dit activiteiten-aanbod is vergeleken met veel andere zwemverenigingen in Nederland flink uitgebreid.

Ledentallen

DWV heeft 572 individuele leden, die vooral in de gemeente Deurne woonachtig zijn. Zij zijn als volgt over de diverse 'onderdelen' verdeeld.

• zwem-ABC	172
• opleiding overig ⁴	164
• wedstrijdzwemmen	80

⁴ Leden van de overige zwemlessen jeugd en de opleiding volwassenen.

• Synchronzwemmen	49
• reddingsbrigade	74
• medewerkers ⁵	7
• officials ⁶	8
• rustende leden	10
• ereleden	8
totaal	572

De laatste jaren is het aantal leden geleidelijk aan afgenomen, maar het afgelopen jaar hebben ze weer een lichte groei meegemaakt. De opleidingsactiviteiten zorgen voor de meerderheid van het totaalaantal leden. Net iets meer dan de helft van de 'opleidingsleden' betreft de leden van het zwem-ABC.

Binnen de vereniging werd een afname verwacht van het aantal jeugdleden bij het zwem-ABC en het wedstrijdzwemmen, een constant aantal leden bij de reddingsbrigade en een lichte toename van het aantal leden bij het synchronzwemmen en de activiteiten die op senioren zijn gericht.

De Deurnese Zwemclub Triton '62 (DZT)

Activiteiten

DZT is in 1962 opgericht en biedt de volgende 'reguliere' activiteiten aan⁷.

- zwemlessen jeugd: (zaterdag van 8.00 tot 11.00 uur, 45 minuten per les)
 - watervrij maken
 - aanleren zwemslagen
 - ABC-zwemmen
 - zwemvaardigheid 1-2-3
 - zwemlessen voor kinderen met concentratieproblemen (zaterdag van 11.00 tot 12.00 uur, 30 minuten per les)
- zwemlessen voor volwassenen (woensdag van 19.00 tot 21.00 uur, 40 minuten per les)
 - trimzwemmen (woensdag van 19.00 tot 21.00 uur, 40 minuten per les)
 - zwangerschapszwemmen (woensdag van 19.40 tot 20.20 uur)
 - ochtendzwemmen (dinsdag en donderdag van 6.30 tot 7.30 uur)
 - wedstrijdzwemmen (maandag van 20.30 tot 21.15 uur, dinsdag van 18.00 tot 19.30 uur, donderdag van 17.30 tot 19.00 uur, vrijdag van 18.00 tot 19.30 uur)⁸
 - waterpolo (maandag van 19.00 tot 20.30 uur, woensdag van 17.30 tot 19.00 uur en van 21.00 tot 22.30 uur, vrijdag van 21.00 tot 23.30 uur, zaterdag van 11.45 tot 12.30 uur)

DZT biedt dus -net als DWV- ook meer aan dan alleen de competitieve sportactiviteiten. Hoewel dit voor zwemverenigingen niet ongewoon is, kan worden geconstateerd dat het activiteitenaanbod in vergelijking met veel andere verenigingen in den lande behoorlijk uitgebreid is.

⁵ Leden die bijvoorbeeld bij wedstrijden de tijd bijhouden en ook zelf zwemmen.

⁶ Leden die bijvoorbeeld bij wedstrijden de tijd bijhouden en niet zelf zwemmen.

⁷ Voorheen werd er op woensdagavond van 19.00 tot 19.40 uur ook aquajoggen aangeboden, maar door een tekort aan lesgevers is de groep bezoekers uiteengevallen en is de activiteit vooralsnog gestopt.

⁸ De Mastersploeg kan desgewenst niet alleen op maandag, maar ook op woensdag trainen.

Ledentallen

DZT heeft 546 leden, die vooral in de gemeente Deurne woonachtig zijn⁹. Dit aantal is in de loop der jaren geleidelijk gedaald en in de recente jaren relatief constant gebleven. Van de 546 leden zijn er 483 actief lid, 47 rustend lid en 16 inactief erelid of lid van verdienste. Uitgesplitst per activiteit:

○ elementair zwemmen ¹⁰	299
○ waterpolo	93
○ wedstrijdzwemmen	55
○ overig ¹¹	154
totaal	601

Het totaal is hoger dan het aantal individuele leden, omdat sommige leden onder meerdere 'categorieën' vallen. Uit de cijfers blijkt dat de elementaire zwemactiviteiten voor een aanzienlijk deel van de leden zorgen. Van de 299 'elementaire leden' zijn er 213 jonger dan 10 jaar. Dat duidt erop dat de zwemlessen voor de jeugd het grootste deel van de elementaire zwemactiviteiten vormen. Het bestuur van de vereniging verwachtte een stabiel ledenaantal en mogelijk een lichte stijging ten gevolge van (beperkte) woningbouw.

Laco

Activiteiten

Het huidige activiteitenaanbod in het zwembad van Laco Sportcentrum Deurne is als volgt:

- recreatief zwemmen
- banenzwemmen, vrijzwemmen, familiezwemmen en discozwemmen (20,75 uur per week in het wedstrijdbad, 21,75 uur per week in het doelgroepenbad en 18,00 uur per week in het instructiebad)
- doelgroepactiviteiten
 - aquajoggen (3,00 uur per week)
 - aquapower (2,25 uur per week)
 - aquafun (6,00 uur per week)
 - Laco Gymics (1,00 uur per week)
 - knuffelzwemmen (6,75 uur per week)
- les zwemmen
 - ABC-zwemmen (6,00 uur per week, 60 minuten per les, 13 lesgroepjes per week)
 -

Voorts wordt het bad -naast DWV en DZT- door ECHO (hartpatiënten, twee uur per week), Onderwatersportvereniging Deurne (één uur per week) en stichting Gejejong (voor mensen met een beperking, één uur per week) gehuurd. Er is geen schoolzwemmen in Deurne.

Bezoekaantallen

Volgens Laco is het bezoek aan het zwembad in de afgelopen jaren afgenomen¹². Dat geldt zowel voor de activiteiten die Laco zelf aanbiedt, als voor het aantal aan verenigingen verhuurde uren. Laco noemt onder meer de toegenomen concurrentie, demografische ontwikkelingen en diverse zwembadtrends als oorzaken.

⁹ Dit was het aantal op 17 april 2017.

¹⁰ Onder elementair zwemmen vallen alle zwemlessen, trimzwemmen en zwangerschapswemmen.

¹¹ Overige leden zijn onder meer kaderleden, rustende leden, ereleden en leden van verdienste.

¹² Laco registreert haar cijfers niet per kalenderjaar maar van september tot en met augustus.

Tussen september 2015 en augustus 2016 was het bezoekaantal van de door Laco aangeboden activiteiten ruim 45.000, het overgrote deel betrof recreatief bezoek. In deze periode was het aantal aan verenigingen verhuurde uren circa 2.860. Tijdens deze verhuurde uren werden geen bezoekaantallen bijgehouden, omdat er dan per uur en niet per bezoeker werd betaald. Om toch een indruk te krijgen: op basis van een raming van het gemiddelde aantal bezoeken per uur ging het om 70.000 à 85.000 bezoeken per jaar. Dat betekent dat het aandeel van het verenigingsbezoek in het totale zwembadbezoek zeer groot is. Er zijn namelijk maar weinig reguliere zwembaden in Nederland, waar het verenigingsbezoek meer dan de helft van het totale bezoek vormt. Op basis van het voorgaande werd het totaalbezoek van het zwembad geraamd op 115.000 tot 130.000.